

det tillades, „at der af Følget afsynges ham“ — nemlig Præsten — „forud forelagte passende Salmer“. Denne Bestemmelse er jo her noget udvidet, idet det ikke kræves, at det alene skal være Salmer, der kunne synges; der gives Adgang til ogsaa at synges en almindelig Sang f. Eks. om afdøde og hans Gerning. Men kan man finde en anden Ordning med Hensyn til Bestemmelsen om, hvem der bør have Adgang til at af,øre, om det ogsaa er passende at synges denne Sang paa Folkekirkens Kirkegaard eller ej, skal jeg være meget villig til at forhandle derom. Ogsaa det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) var gennemgaaende tilfreds med Forslaget, ja, han udtalte jo endogsaa, at han troede Forslaget vilde blive hilst med Glæde af alle Partier. Imidlertid mente det ærede Medlem, at Forslaget paa enkelte Punkter ikke gik vidt nok. Det ærede Medlem klagede først over, at der ikke i vort Samfund var fri Adgang for alle til Kirkegaardens Jord. Det er der. Ved Loven af 25. Marts 1872 § 7 bestemmes, at enhver Sogneboer har Ret til at blive begravet paa Sognets Kirkegaard. Det ærede Medlem mente ikke, man kunde tænke sig, at der ved borgerlige Begravelser kunde blive sagt noget, som stred mod det Hensyn, der skyldtes Folkekirken. Men naar det er saa, naar det ærede Medlem har denne Overbevisning, saa vil det jo heller ikke i mindste Maade kunne genere nogen, at denne indskrænkende Bestemmelse staar i Loven. Højest kunde det saa siges, at den var overflødig, men da ikke alle Mennesker nu en Gang ere saa gode, som de burde være, saa vil det dog være rettest i Loven, ligesom nu i Anordningen af 1897, at minde om, at paa Folkekirkens Kirkegaarde maa og bør der tages visse Hensyn til Folkekirken. Det ærede Medlem beklagede Forbudet imod Jordpaakastelsen og nævnte her den gamle Skik, at Følget hver for sig kastede en Haandfuld Jord paa Kisten. Men dette er jo aldeles ikke den Jordpaakastelse, hvorom der tales i Lovforslaget, og det er aldeles ikke en saadan Jordpaakastelse, hvorom Forslaget siger, at den finder ikke Sted ved borgerlige Begravelser. Jordpaakastelsen, saaledes som den forstaas og maa forstaas her i Lovforslaget, er en Del af Folkekirkens Ritual, der foretages af Præsten paa den bestemte, i Ritualet foreskrevne Maade og med de foreskrevne Ord. Det er Jordpaakastelse, og det er den, hvorom Lovforslaget siger, at der er

ingen Anledning til, at den skal kunne foretages ogsaa ved en borgerlig Begravelse. Men det ærede Medlem havde jo i øvrigt kun meget faa og smaa Indvendinger mod Forslaget. En Del anderledes var det med det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller). Det ærede Medlem var jo langt mere radikal end det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds, og hvis det ærede Medlem virkelig her talte paa sit Partis Vegne, saa viser der sig jo en himmelvid Forskel paa Partiets Stilling her i denne Sal og oppe i den anden Sal. Ogsaa det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds var meget utilfreds med Udtalelsen om, at der ved en borgerlig Begravelse intet maa foregaa, som krænker Hensynet til Folkekirken, endnu mere utilfreds end det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds. Men dette er jo kun ganske de samme Love og Anordninger, hvorunder det ærede Medlem lever i dette Øjeblik, og hvoraf det ærede Medlem sikkert intet Øjeblik hidtil har fundet sig besværet. I den tidligere omtalte Anordning af 1897 udtales det, at ved Begravelser paa Folkekirkens Kirkegaarde maa der ikke foretages noget, som vil kunne krænke Folkekirken eller forstyrre Kirkegaardens Fred. Ved Bestemmelsen her i Lovforslaget ere Ordene: „noget, som vil kunne krænke Folkekirken“ ændrede til: „krænke det Hensyn, som skyldes Folkekirken“, det er det hele. Det undrede mig en Del at høre det ærede Medlem saa stærkt hævde, at her havde man en Bestemmelse, som absolut maatte ud af Forslaget, før det ærede Medlem kunde være tilfreds. Det ærede Medlem omtalte Lovforslagets Bestemmelser om, hvorledes en afdød forud maa sikre sig Adgang til at blive borgerlig begravet. Det ærede Medlem var misfornøjet med den Bestemmelse, der er sat ind i det andet Ting og væsentlig efter hans Meningsfællers Krav, og det ærede Medlem stillede her saa vidtgaende Krav, at hvor en afdød ikke har efterladt sig testamentarisk Bestemmelse om, hvorledes han ønsker sin Jordefærd ordnet, dér skal det staa hans efterladte frit for at tage Bestemmelse derom; dér skulde de efterladte altsaa kunne vælge borgerlig eller kirkelig Begravelse. Dette er noget, jeg bestemt maatte modsætte mig. For at et Medlem af Folkekirken skal kunne begraves uden Medvirken af Folkekirkens Præster, altsaa ved borgerlig Begravelse, bør der foreligge hans egen Villieserklæring herom; der kan være delte Meninger om, hvorvidt en vidne-